

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан

_____ доц. Сташишин А. В.
«__» _____ 2021 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ В УПРАВЛІННІ

_____ (назва навчальної дисципліни)

галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

_____ (шифр і назва галузі знань)

спеціальність: 051 «Економіка»

_____ (код та найменування спеціальності)

спеціалізація: «Інформаційні технології в бізнесі»

_____ (найменування спеціалізація)

освітній ступінь: бакалавр

_____ (бакалавр/магістр)

ЛЬВІВ 2021

Програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи в управлінні» для студентів, які навчаються за галуззю знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальністю 051 «Економіка» спеціалізації «Інформаційні технології в бізнесі» освітнього ступеня бакалавр.

“ ___ ” _____ 2021 року – 14 с.

Розробник: Васьків О. М., ст. викладач кафедри цифрової економіки та бізнес-аналітики.

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри цифрової економіки та бізнес-аналітики.

Протокол № 6 від “19” січня 2021 р.

Завідувач кафедри _____
(підпис)

Шевчук І. Б.
(прізвище, ініціали)

Розглянуто та ухвалено Вченою радою факультету управління фінансами та бізнесу

Протокол № _____ від “ ___ ” січня 2021 р.

© Васьків О. М., 2021 рік
© ЛНУ імені Івана Франка, 2021 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Поява сучасних економічних інформаційних систем зумовлена необхідністю обробки великих масивів інформації за жорстких обмежень часу на видачу результатів. Ці системи мають складну формалізацію процедур прийняття рішень для переважної кількості задач, високий ступінь інтеграції елементів, які входять до складу системи, значне число зв'язків між елементами, характеризуються гнучкістю і можливістю модифікації.

Предмет навчальної дисципліни

Предметом дисципліни є автоматизована обробка управлінської та економічної інформації й інструментарій її обробки.

Мета навчальної дисципліни

Допомогти майбутнім спеціалістам здобути фундаментальні теоретичні та практичні знання з основ організації, функціонування та використання інформаційних систем в управлінні економікою.

Основні завдання

Набуття студентами знань з теорії та практики організації, функціонування та використання інформаційних систем обробки управлінської та економічної інформації, оволодіння практичними вміннями створення алгоритмів управлінських та економічних задач, адаптації та використання сучасних програмних засобів опрацювання управлінської інформації в економіці України.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі

Дисципліна «ІС в управлінні» взаємопов'язана з такими дисциплінами як «Інформаційні та комунікаційні технології», «Вступ до фаху», «Бізнес-процеси та HR-аналітика», «Економіко-математичне моделювання», «Економіка фінанси суб'єктів підприємництва», «Статистика», «Бухгалтерський облік», «Ризикологія» та ін.

Вимоги до знань та умінь

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

а) знати:

- Поняття інформації та інформаційних систем;
- Теоретичні основи організації та функціонування систем обробки управлінської та економічної інформації;
- організацію й методологію розв'язування комплексів задач в установах різного типу;
- сукупність сучасних програмних продуктів, призначених для обробки облікової інформації;
- склад процедур автоматизованого оброблення даних в умовах функціонування комп'ютерних інформаційних систем обліку;

б) уміти:

- використовувати інформаційних систем обробки управлінської та економічної інформації;
- формувати склад і зміст інформаційної бази для розв'язання задач обліку;
- усвідомлювати ролі спеціалізованих інформаційних систем, зокрема ІС: Підприємство, в управлінні виробничими процесами на сучасному підприємстві;
- створювати інформаційну базу підприємства та налаштовувати її параметри на основі інформаційної системи ІС: Підприємство;
- давати професійну оцінку якості пакетам прикладних програм, призначених для автоматизації обробки даних в управлінні економічним об'єктом.

Внаслідок освоєння курсу «Інформаційні системи в управлінні» у студентів має сформуватись певний рівень вмінь:

Назва рівня сформованості вміння	Зміст критерію сформованості вміння
Репродуктивний	Вміння відтворювати знання, передбачені цією програмою
Алгоритмічний	Вміння використовувати у практичній діяльності знання при розв'язуванні типових ситуацій
Творчий	Здійснювати евристичний пошук і використовувати знання для розв'язання нестандартних завдань та проблемних ситуацій

Програма складена на 4 кредити.

Форма контролю: проміжний модульний контроль, іспит.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер теми	Назва теми
1	Основні поняття та визначення ІС та їх роль в управлінні організаціями
2	Інформація та управління
3	Корпоративні інформаційні системи
4	Системи підтримки прийняття управлінських рішень
5	Впровадження управлінських інформаційних систем
6	Забезпечення функціонування інформаційних систем
7	ІС управління виробництвом
8	ІС управління трудовими ресурсами
9	ІС фінансових розрахунків
10	ІС опрацювання інформації у податковій сфері
11	ІС опрацювання бухгалтерської інформації

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Основні поняття та визначення ІС та їх роль в управлінні організаціями

Основні поняття і визначення. Розвиток інформаційних систем. Роль інформаційних систем в управлінні організаціями. Класифікація інформаційних систем. Функціональні компоненти інформаційних систем. Інформаційне забезпечення інформаційних систем. Поняття про автоматизовані інформаційні системи. Економічні інформаційні системи (ЕІС). Структура економічної інформаційної системи.

Тема 2. Інформація та управління

Кібернетика як наука про системи з управлінням. Характеристики процесу управління. Механізм гомеостату. Структура системи управління. Етапи процесу управління. Регулювання і управління. Типи регулювання. Типи управління. Інформаційний характер управління. Принципи управління.

Тема 3. Корпоративні інформаційні системи

Загальна характеристика корпоративних інформаційних систем. Локальні, середні та великі інтегровані інформаційні системи.

Інформаційна підтримка планування та реалізації виробничої програми. Фінансовий аналіз. Автоматизація документообігу. Забезпечення колективної роботи. Технічне забезпечення інформаційних систем.

Тема 4. Системи підтримки прийняття управлінських рішень

Сутність систем підтримки прийняття управлінських рішень. Технології аналітичного моделювання. Використання технологій штучного інтелекту в управлінні організацією.

Тема 5. Впровадження управлінських інформаційних систем

Управління організаційним розвитком. Системний підхід до створення інформаційних систем. Моделі життєвого циклу інформаційних систем. Методи створення інформаційних систем. Впровадження інформаційних систем на підприємстві.

Тема 6. Забезпечення функціонування інформаційних систем

Окремі аспекти впровадження і функціонування інформаційних систем. Організація взаємовідносин у сфері інформаційних систем та інформаційних технологій. Принципи організації IT-підрозділів на підприємстві. Управління інформаційними ресурсами на підприємстві.

Тема 7. ІС управління виробництвом

Інформаційні технології автоматизації управління виробництвом. MRP. MRP II. ERP, ERP II. CSRP. Технологічні процеси – основа автоматизації виробництва. ІС: Управління виробничим підприємством 8 для України як приклад комплексної автоматизації.

Тема 8. ІС управління трудовими ресурсами

Сучасна система управління людським капіталом. Складові інформаційної системи управління трудовими ресурсами. ІС: Зарплата і Управління Персоналом 8 як приклад ІС УТР.

Тема 9. ІС фінансових розрахунків

Інформаційні системи фінансових розрахунків та їхня роль у формуванні й виконанні бюджетів різних ієрархічних рівнів управління

бюджетним процесом. Характеристика автоматизованої системи фінансових розрахунків (АСФР). Структура і склад АСФР.

Автоматизована система фінансових розрахунків. "Клієнт-Банк" – це система дистанційного управління рахункам. Internet-banking: головні принципи функціонування. Інтернет-банкінг Приват24: основні функції, реєстрація та вхід. Міжнародна міжбанківська телекомунікаційна мережа SWIFT. Автоматизоване опрацювання інформації з формування, обліку, контролю та аналізу виконання бюджету. Інформаційне забезпечення фінансових розрахунків. Інформаційні зв'язки АСФР.

Тема 10. ІС опрацювання інформації у податковій сфері

Основні завдання, структура та концепція функціонування. Організація інформаційного забезпечення Державної податкової служби. Телекомунікаційна мережа ДПА України. Інформаційна система районної податкової інспекції. Комп'ютерні технології обліку сплати податків фізичними особами. Комп'ютерні технології обліку сплати податків юридичними особами. Основні типи додатків у адмініструванні податків на регіональному та державному рівнях.

Тема 11. ІС опрацювання бухгалтерської інформації

Основні підходи до створення і впровадження комп'ютеризованих систем бухгалтерського обліку. Загальна характеристика задач обліку основних засобів і нематеріальних активів, матеріальних цінностей, праці і заробітної плати, готової продукції та її реалізації, фінансово-розрахункових операцій, витрат на виробництво та загальна характеристика задач зведеного обліку та складання звітності.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Андрусенко В. М. Інформаційні системи і технології в економіці: опорний конспект лекцій для студ. екон. спец. очної і заочної форм навч. – Х. : ХНАУ ім. В.В.Докучаєва, 2008. – 134с.
2. Аніловська Г. Я., Чуй І. Р., Вус М. Л., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології в банківській сфері: навч. посіб. для студ. спец. 6.050105 "Банківські справи". – Л. : ЛКА, 2008. – 332с.
3. Аранчій В. І., Некрасенко Л. А., Зоря О. П., Макаренко Ю. П., Аранчій Д. С. Інформаційні системи і технології у фінансах: навч. посіб. – Полтава : РВВ ПДАА, 2009. – 400с.
4. Бенько М. М.. Інформаційні системи і технології в бухгалтерському обліку: монографія. – К. : Вид-во Київ. нац. торг.-екон. ун-ту, 2010. – 336 с.
5. Бережна Л. В. Інформаційні системи та технології у фінансових установах: практикум для студ. напряму підгот. 0501 "Економіка і підприємництво". – Черкаси : ЧДТУ, 2009. – 107с.
6. Беседовський О. М., Коц Г. П. Інформаційні системи та технології в оподаткуванні: конспект лекцій. – Х. : ХНЕУ, 2007. – 292с.
7. Васьків О. М., Шевчук І. Б. Методичні матеріали до лабораторних робіт з навчальної дисципліни «Інформаційні системи в управлінні». – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. – 124 с.
8. Войтюшенко Н. М., Цибульська Л. О. Інформаційні системи і технології в обліку: навч. посібник для вищ. навч. закладів II-IV рівня акредитації. – Донецьк : ДонНУЕТ, 2009. – 340с.
9. Воронін А. М., Зіатдінов Ю. К., Климова А. С. Інформаційні системи прийняття рішень: навчальний посібник. – К. : НАУ-друк, 2009. – 136с.
10. Галузинський Г. П., Денісова О. О., Писаревська Т. А. Інформаційні системи у бізнесі. Практикум для індивідуальної роботи: навч.- метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. – К. : КНЕУ, 2008. – 524с.
11. Гужва В. М. Інформаційні системи і технології на підприємствах: навч.-метод. посібник для самост. вивчення дисципліни. – К. : КНЕУ, 2008. – 368с.
12. ДСТУ ISO/IEC 15288:2005. Інформаційні технології ;

Процеси життєвого циклу системи (ISO/IEC 15288:2002, IDT) / П. Андон (пер.і наук.-техн.ред.). – Вид. офіц. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – VII, 49с.

13. Заверач М. М., Третько В. В. Бази даних. Інформаційні системи: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. – Хмельницький : ХНУ, 2007. – 303с.

14. Зайцев С. І., Макаревич О. Г., Макаревич Т. А. Інформаційні системи і технології в економіці та управлінні: Навч. посібник. – Алчевськ : ДонДТУ, 2007. – 368с.

15. Іванова Т. С., Постіл С. Д., Сафронова І. О. Інформаційні системи і технології обліку: навч. посіб. / за заг. ред. д.е.н., проф. С. П. Ріппи. – Ірпінь : Національний ун-т ДПС України, 2009. – 266 с.ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ: КОРПОРАТИВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ, РИНОК ERP-СИСТЕМ, CRM-, SCM-, HR-СИСТЕМИ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://stud.com.ua/62405/menedzhment/informatsiyeni_sistemi_upravlinni_pidpriyemstvom_korporativni_informatsiyeni_sistemi_rinok_sistem_sistemi.

17. Касаткіна Н. В., Пономаренко Л. А., Філатов В. О. Інформаційні системи та їх застосування: [монографія]. –К. : ПП "Аверс", 2008. – 142с.

18. Коваленко А. Є. Розподілені інформаційні системи: навч. посібник для студ. вищих навч. закл., які навч. за спец. "Інтелектуальні системи прийняття рішень". – К. : НТУУ "КПІ", 2008. – 244с.

19. Кошкін В. К., Фаріонова Т. А., Шнейдер О. Б. Інформаційні системи і технології у діяльності НБУ. Міжнародна електронна мережа міждержавних розрахунків SWIFT: метод. вказівки для студ. спец. "Фінанси". – Миколаїв : НУК, 2007. – 80с.

20. Лабораторний практикум з навчальної дисципліни "Інформаційні системи та технології на підприємстві": для студ. напряму підготов. "Економіка підприємства" всіх форм навчання. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. – 106 с.

21. Левицький С. І., Лєпа Р. М., Коваленко Ю. О., Фінагіна О. В., Харіна К. В. Інформаційні системи на підприємствах: розвиток теорії та практики. – Донецьк : Юго-Восток, 2007. – 250с.

22. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни "Автоматизовані інформаційні системи та технології":

- для студ. спец. напрямку "Комп'ютерні науки" усіх форм навч. / Ю. М. Тесля (уклад.). – Черкаси : ЧНУ, 2007. – 30с.
23. Методичні рекомендації до виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з навчальної дисципліни "Інформаційні системи та технології в оподаткуванні": для студ. спеціалізації "Оподаткування" всіх форм навч. / О. М. Беседовський (уклад.). – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 27с.
24. Методичні рекомендації до виконання курсових проектів з навчальної дисципліни "Інформаційні системи і технології в економіці" для студентів спеціальності 6.080400 "Інформаційні управляючі системи та технології" всіх форм навчання / І. В. Журавльова (уклад.), І. Л. Латишева (уклад.). – Х. : Вид. ХНЕУ, 2007. – 47с.
25. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт з навчальної дисципліни "Інформаційні системи та технології на підприємстві": для студ. напряму підгот. "Економіка підприємства" всіх форм навч. / А. В. Гниря (уклад.) – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 91с.
26. Методичні рекомендації до виконання лабораторної роботи з теми "Використання Case-технологій у проектуванні інформаційних систем та БД" навчальної дисципліни "Інформаційні системи міжнародного бізнесу" для студентів напряму підготовки "Міжнародна економіка" всіх форм навчання / Р. М. Чен (уклад.). – Х. : ХНЕУ, 2008. – 52с.
27. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни "Інформаційні системи в економіці" для студентів напряму підготовки "Економічна кібернетика" денної форми навчання / Л. А. Павленко (уклад.). – Х. : ХНЕУ, 2009. – 52с.
28. Науково-практична конференція до Дня науки "Новітні інформаційні технології і системи в економіці", 20 травня 2009 р. – Ірпінь, 2009. – 120с.
29. Оксанич А. П., Петренко В. Р., Костенко О. П. Інформаційні системи і технології маркетингу: навч.-практ. посіб. для студ. екон. та техн. спец. вищ. навч. закл., які навч. за напрямами "Комп'ютерні науки", "Економіка і підприємництво" – К. : Професіонал, 2008. – 320с.
30. Олійник А. В., Шацька В. М. Інформаційні системи і технології у фінансових установах: навч. посібник. – Л. : Новий Світ-2000, 2007. – 435с.

31. Орленко Н. С. Інформаційні системи і технології в статистиці: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. – К. : КНЕУ, 2008. – 282с. Орловська А. Б. 1С: Підприємство 8.1. Частина 1. Лабораторний практикум / А. Б. Орловська, А. Є. Жмуркевич. – Львів, електронна книга, 2015. – 76 с. Орловська А. Б. 1С: Підприємство 8.1. Частина 2. Лабораторний практикум / А. Б. Орловська, А. Є. Жмуркевич. – Львів, електронна книга, 2016. – 72 с. Програма 1С:Підприємство 8 - основні відомості і характеристики. Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.netsoft.com.ua/1С-Predpriyatiye-8-opisaniye-osnovnyue-kharakteristiki-ukr.html>.
35. Перевозчикова О. Л. Інформаційні системи і структури даних: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К. : Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2007. – 287с.
36. Пономаренко В. С., Журавльова І. В., Латишева І. Л. Інформаційні системи в управлінні персоналом: навч. посіб. – Х. : ХНЕУ, 2008. – 336с.
37. Сиротинська А. П., Лазаришина І. Д. Інформаційні системи підприємств малого бізнесу: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 264с.
38. Ситник Н. В. Банківські інформаційні системи: навч. посіб. – К. : КНЕУ, 2008. - 384с.
39. Страхарчук А. Я., Страхарчук В. П. Інформаційні системи і технології в банках: навч. посіб. для студ. ВНЗ. – К. : УБС НБУ, 2007. – 515с.
40. Стругинська О. В. Інформаційні системи та мережеві технології: навч. посібник для дистанц. навч. / М.І. Жалдак (наук.ред.). – К. : Університет "Україна", 2008. – 211с.
41. Таймазова Е. А. Інформаційні системи і технології в обліку: лабораторний практикум. Сімф. : Кримнавчпеддержвидав, 2009. – 196с.
42. Тарнавський Ю. А. Інформаційні системи і технології у фінансах: практикум з ведення комп'ютерної бухгалтерії в системі "1С:Підприємство": [навч. посіб.]. – К. : ППК ДСЗУ, 2009. – 153с.
43. Терещенко Л. О., Матієнко-Зубенко І. І. Інформаційні системи і технології в обліку: підручник. – К. : КНЕУ, 2008. – 590с.
44. Ушакова І. О., Плеханова Г. О.. Інформаційні системи та технології на підприємстві: конспект лекцій. – Х. : Вид. ХНЕУ,

2009. – 127 с.

45. Фабричев В. А., Боровик В. М.. Інформаційні системи і технології підприємства: навч. посібник. – К. : НАУ, 2008. – 100с. **ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ** [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=49>.
47. Шквір В. Д., Загородній А. Г., Височан О. С. Інформаційні системи і технології в обліку: навч. посібник. – 3-є вид., переробл. і доп. – К. : Знання, 2007. – 439с.

5. ІНТЕРНЕТ САЙТИ

1. Виробництвов «1С: Бухгалтерії 8.1»[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dtk.com.ua/show/4cid0869.html>.
2. Введення в експлуатацію ОЗ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://stimul.kiev.ua/materialy.htm?a=vvod_v_ekspluatatsiyu_os
3. Управление производственным предприятием для Украины. Интернет-поддержка зарегистрированных пользователей [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://v8.1c.ru/regional/RegionalSolutions_UA_UPP.htm.
4. Украинский форум 1С [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://devtrainingforum.v8.1c.ru/forum/>.
5. Украинский 1С форум. Всё про 1С 7.7, 1С 8.0, 1С 8.1, 1С 8.2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pro1c.org.ua>.
6. Міністерство фінансів України – www.minfin.gov.ua
7. Державна податкова адміністрація – www.sta.gov.ua
8. Національний банк України – www.bank.gov.ua
9. Контрольно-ревізійна служба – www.dkrs.gov.ua
10. Державна комісія з цінних паперів – www.ssmc.gov.ua
11. Державний комітет статистики України – www.ukrstat.gov.ua
12. Офіційний сайт державної служби статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
13. Офіційний сайт департаменту статистики ОрганізаціїОб'єднанихНацій. – Режим доступу :<http://unstats.un.org/unsd/default.htm>.
14. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. – Режим доступу :<http://www.imf.org>.
15. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку та торгівліУкраїни. – Режим доступу :<http://me.kmu.gov.ua>.
16. Офіційний сайт Національного банку України. – Режим доступу :<http://www.bank.gov.ua>.
17. Офіційний сайт Світового банку. – Режим доступу :<http://web.worldbank.org>.
18. Офіційний сайт Світовогоекономічного форуму. – Режим доступу :<http://www.weforum.org>.
19. Офіційний сайт Статкомітета СНД. – Режим доступу :<http://www.cisstat.com>.
20. Офіційний сайт Фонду миру. – Режим доступу :<http://www.fundforpeace.org/global>.

21. Асоціація Українських Банків [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://aub.org.ua>.
22. Сайт програми ІС: www.1c.ru, www.1c.ua.
23. Журнал «Все про бухгалтерський облік»: www.vobu.com.ua/ .
24. Ліга Бізнес Інформ: www.liga.net/.
25. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua.
26. Пошуковий сервер www.google.com.ua.